Hodnocení diplomové práce – posudek oponenta

Jakub Nosek **UCZ**

Příjmení a jméno studenta *navazující magisterský program*

CHKO Třeboňsko ve výuce zeměpisu

název práce

Osnova hodnocení práce:

1. **Splnění požadavků zadání, aktuálnost a odborná úroveň práce**

   Práce si vytkla za cíl představit různorodé varianty výuky místního regionu, v tomto případě CHKO Třeboňsko a ověřit je v praxi. Práce představila celkem čtyři různé výukové jednotky s různou délkou trvání, zaměřením i formami a organizací výuky. K ověření došlo bohužel pouze u jedné z variant. Při něm se navíc prokázalo, že aktivita by potřebovala buď časově nebo obsahově přepracovat.

2. **Využití odborné literatury - orientace autora v české a zahraniční literatuře, korektnost citací**

   Práce pracuje s širokou paletou zdrojů, které řádně cituje. Zejména v úvodních částech, které charakterizují fyzickogeografické složky CHKO Třeboňsko je významná část informací čerpána z jednoho zdroje.

3. **Volba vhodných metod a jejich zvládnutí**

   Autor zvolil v úvodu obecnou fyzickogeografickou charakteristiku území CHKO Třeboňsko, na kterou navazuje teoretická a následně didaktická část, která tvoří jádro práce vč. rozsáhlých příloh vč. metodických listů pro učitele, pracovních listů a jejich autorských řešení, prezentace, návodu atd. Poněkud neorganicky působí v textu úvod kap. 3, který se týká zavedení RVP. Způsob použitý k prezentaci metodických informací (např. kap. 5.2) představuje fakticky formulář, který spíše patří do přílohy. Zde bych očekával autorův plynulý textový výklad. Obdobně bohužel působí jakoby doplňující návody pro úkoly (kap. 8.3), které bych očekával přímo v metodickém listu pro učitele.

4. **Struktura textu, jeho vnitřní provázanost a splnění všech náležitostí práce**

   Práce je psána odborným stylem s náležitým provedením citací. V práci se vyskytují pouze drobné jazykové chyby, především vyšinutí ze započatých vazeb a překlepy.

   V pracovních listech pro žáky by bylo vhodné, aby autor zapracoval na lepších formulacích otázek, aby byl vždy ve větě vyjádřený podmět a plnovýznamové sloveso (např. otázka 15.4. „Jaká významná věc v ČR (nachází se v jižních Čechách) je s tímto rodem spjatá?“). V některých případech chybí kvantifikace požadovaných odpovědí (např. napiš 5 nejdůležitějších živočichů apod.)

5. **Formální úprava práce včetně grafických příloh**

   Práce je zpracována graficky zdařile, včetně návrhů pracovních listů pro žáky a metodických listů pro učitele. Vysoce hodnotím kvalitu výstupu do Story Maps vč. postupu pro žáky.

6. Věcné a formální připomínky k práci (s uvedením konkrétní stránky diplomové práce)

V kapitolách o geomorfologii, podnebí a maloplošných chráněných území chybí příslušné mapy, na rozdíl od zbylých úvodních kapitol charakterizujících fyzickou sféru CHKO Třeboňsko, které mapy mají. V kapitole o mokřadech chybí informace o blatech, což zvláště v kombinaci se zpracovanou výukovou aktivitou nedává dobrý smysl. Naopak informace o vzniku CHKO Třeboňsko se na s. 22 opakují. Přílohu se seznamem maloplošných chráněných území bych s ohledem na zaměření práce doplnil o chráněné fenomény, protože pouhý seznam nedává tušit pestrost potenciálně dále využitelných lokalit pro výuku místního regionu (např. PR Písečného přesypu u Vlkova pro ZŠ ve Veselí nad Lužnicí apod.).

Některé formulace v práci by bohužel potřebovaly zpřesnit a jazykově pravit, aby byl zřejmý autorův záměr (např. „největší tok je Lužnice“ – s. 14, zatímco na následující straně je zřejmé, že větší průtok má Nežárka). Na s. 14 je také použita „negeografická“ formulace „Z druhé strany obce Kaproun pramení také Koštěnický potok“, přičemž zjevně přesnější by bylo použít např. světovou stranu.

Didakticky mi přijde nešťastné využít pouze 4 zastavení naučné stezky (kap. 5), ale ještě více matoucí může být především pro studenty jiné číslování úkolů a naučných tabulí Zde by se hodilo zastavení označit jinak než číslem (např. jen tématem).

Chyby v práci spatřuji ve výrazněji podhodnocených časových odhadech realizace aktivit, což vyplývá mj. z toho, že aktivity nebyly v praxi ověřeny. Terénní výuka v Červeném blatě zabere s ohledem na komplikovaný přesun na lokalitu celkem více než udávané 4 hodiny, jež uvádí autor jako dobu realizace projektu v místě (čas přesunu nezapočítal, což znamená celkem spíše půl/celodenní aktivitu). Časový rámec dvouhodinovky pro prezentace studentských projektů ve Story Maps (kap. 6.2) je také neuvěřitelně napnutý. Během dvou hodin by mělo proběhnout minimálně 10 prezentací (dle navrhovaných témat, když by neprezentoval každý student zvlášť, ale ve skupině), což s organizačními a hodnotícími činnostmi zcela jistě nevyjde. Zvláště pokud má jít nejen o prezentaci práce, ale i následné odpovědi na otázky a jakousi obhajobu.

Další zásadní problémy v práci spatřuji v nastavení cílů aktivit, které nejsou zcela a všechny formulovány dle pravidel SMART a typicky postrádají ověřitelnost nebo kvantifikovatelnost. Navrhovaných cílů je také v některých případech bezpochyby mnoho (např. u frontální výuky 5 cílů a 8 očekávaných výstupů za 2 vyučovací hodiny!). Tento objem pak je jedním z faktorů, který při realizaci výuky vedl k prodloužení času vypracování úkolu. Případová studie na jednu hodinu nastavuje 3 cíle a od žáků očekává splnění 9 (!) očekávaných výstupů.

V aktivitě s frontální výukou není zřejmé, k čemu slouží pracovní list (náhrada zápisu, podklad pro hodnocení apod.). Obdobně toto není řešeno v dalších úkolech. Jediný návrh hodnocení práce studentů obsahuje aktivita se Story Maps. U ostatních aktivit chybí zcela.

V pracovních listech z terénní výuky mi chybí zmínění vlivu člověka a podzemní vody jako zásadních faktorů, které ovlivňují vznik blat. V pracovním listě k chráněným územím ČR a CHKO Třeboňsko chybí další faktory, které ohrožují přírodu (tři (!) jsou velmi málo). U zmíněného listu navíc studenti zřejmě těžko sami odhadnou, které období má autor na mysli (bylo by vhodnější např. nechat vybrat z nabídky). Obecně lze konstatovat, že obsah všech pracovních listů stojí především na dopisování odpovědí, jiné aktivity (spojování, analýza, třídění atd.) jsou výrazně upozaděny. Časová osa v pracovním listu Vývoj zemědělství v CHKO Třeboňsko není časovou osou, protože k jednomu bodu uvádí rozmezí let, což je chybně (má být jeden bod – jeden letopočet a období mezi letopočty).

7. Otázky pro diskusi u obhajoby diplomové práce

Proč byla analyzována pouze ŠVP dvou gymnázií z okolí CHKO Třeboňsko? Jaký cíl měla tato analýza s ohledem na cíl práce?

Proč při stanovení cílů aktivit nebyl využit model SMART?

Proč po realizaci aktivity s frontální výukou, která poskytla autorovi zpětnou vazbu o délce a náročnosti úkolů, nebyl přepracován návrh aktivity?

Proč u půdotvorných faktorů, nadto u půd Červeného blata není zmíněn vliv podzemních vod a člověka, které jsou zrovna pro tuto lokalitu zcela zásadní?

Práci k obhajobě: **Doporučuji** [X] **NEDOPORUČUJI** [ ]

KLASIFIKACE: **prospěl výborně** [ ] **prospěl** [X] **neprospěl** [ ]

Datum 27. května 2025 **Podpis** Mgr. Petr Hřebačka, Ph.D.